

RADBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN

COMMERCIEEL

In de serie Facultatief portretteert *Mr.* iedere maand een van de tien juridische faculteiten in Nederland, met de nadruk op de masterfase. De Radboud Universiteit Nijmegen staat bekend om het ondernemingsgericht privaatrecht. Relatief veel delen in de Asser-serie worden geschreven of bewerkt door Nijmegenaren.

DOOR HENRIETTE VAN WERMESKERKEN FOTO'S CHRIS VAN HOUTS

PRIVAATRECHT

“Nijmegen heeft een duidelijk gezicht als het gaat om ondernemingsgericht privaatrecht”, zegt Steven Bartels. Hij is decaan en hoogleraar burgerlijk recht, in het bijzonder op het terrein van goederenrecht, faillissementsrecht en onroerend goed. “Dat hebben we hier al lang. Het komt doordat heel sterke mannen de kar op dat gebied getrokken hebben.”

Maeijer, Van der Grinten, Kortmann, wie kent hun namen niet? Wim van der Grinten, hoogleraar burgerlijk recht, bewerkte in 1946 het levenswerk van zijn Nijmeegse leermeester Van der Heijden (1885 - 1941), het nog steeds gezaghebbende *Handboek voor de naamlooze vennootschap naar Nederlandsch Recht*. In 1959 vestigde hij zijn naam definitief door zijn *Vertegenwoordiging en rechtspersoon in Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht*. Maeijer, die met Van der Grinten het Van der Heijden Instituut voor rechtspersonen- en vennootschapsrecht oprichtte, zette de traditie voort.

ONDERNEMING & RECHT

Tegenwoordig zijn de grote namen onder andere Carla Sieburgh, Danny Busch, Leonard Verburg, Gerard van Solinge en decaan Steven Bartels. Vier van hen bewerken delen in de Asser-serie. De goede naam van Nijmegen op het terrein van commercieel privaatrecht was voor Sander van Dijk een van de redenen voor deze faculteit te kiezen. Hij volgt momenteel de onderzoeksmaster Onderneming & Recht, een master die zich richt op de wetenschap én de commerciële rechtspraktijk en alle juridische vraagstukken die daarbij komen kijken. “Het is een mooi, zeer breed opgezet programma”, vertelt Van Dijk. “Het eerste jaar krijg je vooral materieelrechtelijke vakken, terwijl in het tweede jaar de focus met name op onderzoeksvaardigheden ligt.” Van Dijk volgde in het eerste jaar de vakken ondernemingsrecht, faillissementsrecht, internationaal privaatrecht, financiering & zekerheden, contractenrecht, financieel recht en een aantal vaardigheidstrainingen. De studenten brengen

BEKENDE ALUMNI

- Geert Corstens, voormalig president Hoge Raad
- Annemarie Penn-te Strake, burgemeester Maas-tricht, eerder rechter en procureur-generaal
- Dries van Agt, oud-premier

hun kennis zowel in het eerste als in het tweede jaar in praktijk. In het eerste jaar in een stageperiode van tien weken, die Van Dijk bij een groot advocatenkantoor doorbracht. In het tweede jaar wordt een periode gewerkt. Nu koos Van Dijk voor de wetenschap: hij doceert historische ontwikkeling van het privaatrecht aan bachelorstudenten.

Decaan Steven Bartels

MONDELING

Het eerste jaar van de tweejarige onderzoeksmaster gaat gelijk op met een andere master Onderneming & Recht: de duale master, die anderhalf jaar duurt en bestemd is voor wie een toekomst in de commerciële rechtspraktijk ambieert. Voor beide masters doorlopen studenten een selectie. Ze moeten bovengemiddelde studieresultaten hebben en aantoonbare belangstelling voor het rechtsgebied. “Je werkt samen met een kleine club zeer gemotiveerde en geïnteresseerde studenten”, zegt Van Dijk. “Een leeromgeving waar je enthousiast van wordt. De tentamens zijn mondeling. Lastig in het begin, maar je moet uiteindelijk ook mondeling je mannetje kunnen staan, en hoe leer je dat beter dan tijdens een mondeling?”

Voor Van Dijk zit de studie er bijna op. In plaats van een scriptie schrijft hij een afstudeerartikel over concernaansprakelijkheid bij mededingingsschendingen, bij de afdeling Europees privaatrecht. Een echt Nijmeegs vak, volgens hem. De toekomst is nog ongewis. “Toen ik tijdens mijn stage met de advocatuur in aanraking kwam vond ik dat enorm interessant. De eerste keer dat ik doceerde voelde ik me alsof ik in het diepe sprong, maar ook dat bevalt mij heel goed. Rechtspraktijk en wetenschap kunnen niet zonder elkaar. Ik denk dat ik het na mijn afstuderen in een combinatie ga zoeken.”

PRAKTIJK

Het Van der Heijden Instituut, opgericht in 1966, maakt nu deel uit van het Onderzoekcentrum Onderneming en

FACULTATIEF

Recht. In dit samenwerkingsverband tussen de juridische faculteit en een aantal grote bedrijven, banken en advocaten- en notariskantoren wordt kennis op het gebied van onderneming en recht gebundeld. De bedrijven en kantoren bieden de masterstudenten stage- en werkplekken tijdens hun studie, en leveren ook gastdocenten. Soms gaat een groepje studenten voor een werkgroep naar een kantoor toe. De partners in het Onderzoekcentrum onderschrijven de kernwaarden kwaliteit, integriteit en praktijkgerichtheid. Het centrum is wetenschappelijk en financieel onafhankelijk van de partners. “Van oudsher richten we ons op vraagstukken die voor ondernemingen van belang zijn”, vertelt Steven Bartels. “Zo draait het bij arbeidsrecht om de grote arbeidsrechtelijke thema’s voor bedrijven, bij verbintenissenrecht om grote contracten en niet om consumentenkoop, bij insolventierecht om insolventie bij ondernemingen en niet om schuldsanering van natuurlijke personen.”

De faculteit hecht aan de wisselwerking tussen theorie en praktijk, maar wil tegelijkertijd écht academisch geschoolde juristen afleveren, aldus Bartels. “We leggen de nadruk op het positieve recht. Het Nijmeegse onderwijs is georga-

niseerd langs lange lijnen, in grote blokken, met een focus op de hoofdvakken van het publiekrecht: straf-, staats- en bestuursrecht, en het privaatrecht. Daarbij bieden we de nodige niet-positiefrechtelijke verdieping. In de bachelorfase bestaat nauwelijks keuzevrijheid. Heb je die af, dan heb je al bijna je civiel effect rond. De hoofdvakken zijn belangrijk. Wij denken dat studenten die in het eerste jaar moeten aanraken, en dat ze zich er in de daarop volgende jaren steeds meer in moeten verdiepen. Voor inzicht in een vakgebied is nodig dat je het meer dan één keer door je handen laat gaan. We gaan vooral de diepte in, en minder de breedte. Ja, we zijn

hier best degelijk! Wij leiden mensen liever op met een verdiept inzicht in een bepaald rechtsgebied, dan dat wij ze al in een specialistische richting sturen. Specialist word je in de praktijk, niet op de universiteit.”

ASSER

Bartels voltooide onlangs Asser 5: *Eigendom en beperkte rechten*. Relatief veel delen van de Asser-serie zijn geschreven of bewerkt door Nijmegenaren. “Het schrijven van de Assers wordt hier gewaardeerd, en als belangrijk werk ge-

**“WE GAAN VOORAL
DE DIEPTE
IN, EN MINDER
DE BREEDETE.
JA, WE ZIJN HIER
BEST DEGELIJK”**

zien. Want je kijkt vanuit algemene leerstukken naar het recht, en probeert dat te analyseren en te systematiseren. Dat past in de Nijmeegse traditie.” Het kost Bartels veel tijd, naast zijn decanaat en andere werkzaamheden. Hij doceert ook nog, zij het niet veel, en wil dat goed voorbereiden. “Het moet meer zijn dan het opgewarmde verhaal van vorig jaar. Je zoekt de actualiteit, noemt nieuwe voorbeelden. Ik houd van onderwijs en onderzoek, ik ben gek op het vak. Daarom werk ik hier. Af en toe moet ik ruimte inboeken om onderzoek te doen. Dankzij mijn vice-decanen gaat dat goed. Eind van het jaar hoop ik, samen met mijn promotor die met emeritaat is en een promotie, een boek af te ronden over overdracht van vastgoed.”

CAMPUS

In het *Elsevier* studentenonderzoek naar de beste universiteiten en hogescholen staat rechten in Nijmegen op nummer één in 2016, en volgens Bartels is dat de afgelopen jaren vrijwel altijd zo geweest. Of op nummer twee. Al te veel belang hecht hij er niet aan, onder meer omdat de verschillende faculteiten de opleidingen niet op dezelfde manier inrichten – bijvoorbeeld een groot aantal opleidingen afzonderlijk laten accrediteren, of verschil-

FEITEN & CIJFERS

- Universiteit opgericht: 1923
- Aantal studenten: 20.000
- Aantal medewerkers: 5000
- Faculteit:
 - Aantal studenten: ruim 2.600, waarvan bijna 1.000 masterstudenten
 - Aantal medewerkers: 325

lende tracks hebben binnen één en dezelfde geaccrediteerde richting. Daardoor zijn studies moeilijk vergelijkbaar, zeker in de masterfase. De voorzieningen van de faculteit spelen ook een rol. Bartels: “We hebben een supermooi gebouw met veel studieplekken, een grote nieuwe bibliotheek en moderne voorzieningen in alle lokalen. Een groot, open gebouw, waar studenten en docenten elkaar ontmoeten en met elkaar lunchen. Alle faculteiten bevinden zich hier op de campus van een paar vierkante kilometer.”

Bovendien: we leven in een land waar alle juridische faculteiten goed zijn, vindt Bartels. “Een goede student wordt overal opgeleid tot een uitstekende jurist.” ■

